

HOGE RAAD DER NEDERLANDEN

Recht in Nederland	Naar de rechter	Organisatie	Actualiteiten	Uitspraken en registers	Procedures	Werken bij
--------------------	-----------------	-------------	---------------	-------------------------	------------	------------

Home > [Organisatie](#) > [Hoge Raad der Nederlanden](#) > Nieuws

Lees voor

[Hoge Raad der Nederlanden](#)[Nieuws](#)[Over de Hoge Raad](#)[Reglementen](#)[Wetenschappelijk bureau](#)[Supreme court of the Netherlands](#)[Veelgestelde vragen](#)[Bezoekinformatie](#)[Contact](#)[Volg de Hoge Raad op Twitter](#)[Film en lesmateriaal Hoge Raad](#)

Kabelmaatschappijen hoeven geen vergoedingen meer te betalen

Den Haag, 28-3-2014

Kabelmaatschappijen hoeven geen vergoedingen aan belangenbehartiger Norma te betalen voor het doorgeven via de kabel van RTV-programma's. Dat heeft de Hoge Raad vandaag geoordeeld.

Norma is een organisatie die de belangen behartigt van uitvoerende kunstenaars, zoals acteurs en musici. Bijna alle professionele Nederlandse uitvoerende kunstenaars zijn bij Norma aangesloten. Hun rechten (die 'naburige rechten' worden genoemd omdat ze verwant zijn aan auteursrechten) worden op grond van de wet door Norma gehandhaafd. Tot de naburige rechten behoort ook het recht om toestemming te verlenen voor het uitzenden of heruitzenden door omroepen van een opname van een uitvoering.

In het verleden werden opnamen van uitvoeringen door omroeporganisaties als radio- of televisieprogramma (RTV-programma) uitgezonden, door via de ether signalen te verspreiden die met een antenne door het publiek konden worden opgevangen. Voor deze vorm van openbaarmaking van uitvoeringen hadden de uitvoerende kunstenaars recht op een vergoeding van de omroepen.

In de jaren zeventig is in Nederland de kabel opgekomen als distributiekanaal voor RTV-programma's. Gedurende vele jaren gebeurde dat doordat kabelexploitanten door omroepen in de ether uitgezonden RTV-programma's 'uit de lucht plukten' om deze via de kabel verder te verspreiden. Deze verdere verspreiding gold als een 'heruitzending' omdat daarmee een nieuw publiek werd bereikt. Uitvoerende kunstenaars hadden daarom, naast de vergoeding voor de 'primaire' uitzending via de ether, recht op een aparte vergoeding van de kabelexploitanten. Deze vergoedingen werden door Norma geïnd en onder de rechthebbenden verdeeld.

In 2001 is de 'Media Gateway' in Hilversum opgericht, waarna geleidelijk aan steeds meer omroepen de RTV-programma's rechtstreeks (bijv. via een glasvezelkabel of via een satelliet in gecodeerde vorm) aan de Media Gateway aanleverden, waar de programma's door de kabelexploitanten werden 'opgehaald' en vervolgens op de kabel gezet ter distributie naar het publiek. Vanaf 11 december 2006 (de 'switch-off') verkregen de kabelexploitanten uitsluitend nog via deze nieuwe weg de RTV-programma's van de omroepen en niet meer via de ether.

Door deze ontwikkeling is een geschil ontstaan tussen Norma en de kabelexploitanten. Volgens Norma zijn de kabelexploitanten nog steeds een vergoeding ten behoeve van de uitvoerende kunstenaars verschuldigd voor het via de kabel aan het publiek doorgeven van de RTV-programma's. Volgens de kabelexploitanten (en hun branchevereniging NLKabel) is dat niet meer het geval, omdat zij via de Media Gateway een 'schoon product' van de omroepen kopen waarvoor reeds alle verschuldigde rechten zijn voldaan, en omdat van 'heruitzenden' niet langer sprake is. Zij betogen dat de producent van de programma's al toestemming van de meewerkende uitvoerende kunstenaars heeft verkregen voor uitzending via de kabel en hen daarvoor de verschuldigde vergoeding heeft betaald. Die programma's kunnen dus 'vrij van rechten' aan de omroepen en vervolgens aan de kabelexploitanten worden verkocht.

In de procedure waarin de Hoge Raad vandaag uitspraak heeft gedaan, vordert Norma dat de kabelexploitanten worden veroordeeld om de verschuldigde vergoedingen te betalen voor het doorgeven via de kabel van RTV-programma's waaraan bij haar aangesloten uitvoerende kunstenaars hebben meegewerkt.

Het gerechtshof in Den Haag heeft die vordering voor het grootste deel afgewezen ([ECLI:NL:GHSGR:2012:BW1078](#)). Alleen voor een korte periode voorafgaande aan de 'switch-off' zijn de kabelexploitanten volgens het gerechtshof nog vergoedingen verschuldigd, omdat zij toen nog programma's via de ether hebben ontvangen en zonder toestemming van de rechthebbenden via de kabel aan een nieuw publiek hebben doorgegeven.

Norma is bij de Hoge Raad in beroep gegaan tegen de afwijzing van het grootste deel van haar vordering. Ook de kabelexploitanten hebben beroep

ingesteld voor zover zij (voor een klein gedeelte) tot vergoeding werden verplicht.

De Hoge Raad heeft de uitspraak van het gerechtshof grotendeels in stand gelaten.

De Hoge Raad heeft geoordeeld dat Norma op grond van de Nederlandse wet en Europese richtlijnen (met name de 'SatKabRichtlijn') slechts bevoegd is vergoeding te vorderen voor het doorgeven van programma's via de kabel, indien sprake is van 'heruitzenden'. Op grond van een analyse van de Europese richtlijnen en van uitspraken van het Europese Hof van Justitie daarover, komt de Hoge Raad tot de conclusie dat geen sprake is van 'heruitzenden' indien daaraan niet een 'primaire' openbaarmaking (bijv. via de ether) is voorafgegaan. Het aanleveren van RTV-programma's via de Media Gateway kan niet worden aangemerkt als een primaire openbaarmaking omdat daarmee nog geen publiek wordt bereikt.

Daarnaast oordeelde de Hoge Raad dat art. 45d van de Auteurswet meebrengt dat uitvoerende kunstenaars geacht worden hun exploitatierechten te hebben overgedragen aan de producenten van televisieprogramma's (waarvoor zij een billijke vergoeding van die producenten moeten ontvangen). Norma kan dan niet meer ten behoeve van die kunstenaars optreden, omdat zij geen exploitatierechten meer hebben. Dit stemt overeen met een aantal uitspraken van het Europese Hof van Justitie. Daarom hoeven de kabelexploitanten ook voor uitzendingen via de kabel in de korte periode voorafgaand aan de 'switch-off' (toen nog wel sprake was van 'heruitzenden' omdat zij nog programma's uit de lucht plukten), in beginsel geen vergoeding te betalen. Dat is alleen anders als de uitvoerende kunstenaars afspraken met de producenten hebben gemaakt die afwijken van art. 45d Auteurswet. Dat laatste moet nog in een aparte schadeprocedure worden uitgezocht.

Uitspraken: [ECLI:NL:HR:2014:735](#)